

DANŲ IR LIETUVIŲ PRATYBOS RUKLOJE

Rukloje (Jonavos r.) Motorizuotojoje pėstininkų brigadoje (MPB) „Geležinis Vilkas“ rugpjūčio 25–26 d. vyko tarptautinės štabų mokymo pratybos „Raudonasis riteris“ (angl. „Red Knight“). Brigados „Geležinis Vilkas“ štabas ir jo padaliniai pratybose dalyvavo kaip Danijos divizijai priskirtas vienetas. Mokymus organizavo ir jiems vadovavo Danijos divizijos atstovai – 13 Danijos divizijos karių grupė, tarp jų – Danijos divizijos vadas generolas majoras Agnusas Rokosas.

Brigada „Geležinis Vilkas“ Danijos divizijai priskirta 2006 metais. Siekiama, kad dalyvaudami bendrose pratybose ir mokymuose skirtingų šalių kariniai vienetai sugebėtų kartu veikti tarptautinėse operacijose. Be to, pastaraisiais metais Lietuvos kariai turi progą daly-

vauti didesnėse nei iki šiol – divizijos, korpuso – lygmens pratybose.

Antrą pratybų dieną nuvykę į MPB „Geležinis Vilkas“ štabą nepastebėjome jokių išorinių pokyčių. Įnirtingi mūšiai vyko štabo salėje – prie žemėlapių ir kompiuterių ekranuose. Beje, kaip sakė mus pasitikęs brigados „Geležinis Vilkas“ atstovas, laikinai einantis G 9 skyriaus viršininko pareigas kpt. Rytis Ermalis, pirmą pratybų dieną diskutuota iki vėlumos – brigados vadovybė ir štabo karininkai mokėsi planuoti tarptautines stabilizavimo ir gynybines operacijas, reaguodami į pratybų organizatorių modeliuojamas situacijas ir atsižvelgdami į gynybinių operacijų ypatumus.

Jei ne mus lydėjęs kapitonas, vargu ar būtume pastebėję ir netoli kareivinių medžių

paunksnėje įrengtą vadavietę. Ten užkalbino lauko uniforma vilkintį brigados „Geležinis Vilkas“ vadą pulkininką Vilmantą Tamošaitį.

„Štabų mokymo pratybos „Raudonasis riteris“, – sakė jis, – labai svarbi brigados kovinio rengimo dalis. Turime galimybę tobulinti tarptautinių gynybinių ir stabilizavimo operacijų užsienyje planavimą. Mums šie mokymai svarbūs ir tuo, kad brigada įgyja daugiau patirties nuolatiniam pasirengimui vykdyti gynybos operacijas savo krašto teritorijoje, tiek su NATO sąjungininkais, tiek savarankiškai.

Per pratybų aptarimą Danijos divizijos štabas, kaip pratybų organizatorius, įvertins rezultatus, – tęsė brigados vadas. – Mano nuomone, kiekvienos pratybos kariams yra naudingos. Mums itin naudingas suinteresuotas žvilgsnis iš šalies – kaip mūsų darbą įvertins divizijos štabas, kokių pastabų ir siūlymų sulauksime. Jau seniai bendradarbiaujame su danais, esame priskirti jų divizijai koviniam rengimui, ir tai leidžia mums kalbėtis viena kalba – ir tiesiogine, ir perkeltine prasme – turiu omenyje ir bendrose pratybose vartojamą anglų kalbą, ir vienodas arba labai panašias procedūras. Kiek leidžia aplinkybės ir poreikiai, mes dirbame pagal divizijos modelį, o divizija prisitaiko prie mūsų, jei mato, kad tam tikroje srityje verta perimti mūsų patirtį. Taigi panašių mokymų nauda abipusė.

Pratybose „Raudonasis riteris“ pagal joms sukurtą scenarijų pramanyta valstybė turi gintis nuo ją su tam tikromis karinėmis pajėgomis užpuolusių išgalvotų valstybių agresijos, o mes kartu su sąjungininkais padedame jai apsiginti, – pasakojo plk. V. Tamošaitis. – Vėliau gynybos fazę pakeis puolamieji veiksmai ir nuo agresijos nukentėjusios valstybės teritorinio vientisumo atkūrimas.

Kovinis rengimas, mano nuomone, turi būti orientuotas į užduotis. Mūsų brigada rengia ir siunčia savo padalinius į Afganistaną, kur jie dalyvauja Provincijos atkūrimo grupės veikloje, tad jiems pasirengimas stabilizavimo operacijoms yra svarbus. Tai pasakytina ir apie konvencines operacijas. Mes turime būti pasirengę plataus spektro operacijoms, turime mokėti, turėti patirties vykdyti ir gynybos, ir puolimo, ir stabilizavimo užduotis. Labai svarbu, kad visose plataus spektro operacijose pajėgtume sąveikauti su savo sąjungininkais. Tam iš esmės ir skirtos šios pratybos. Po jų artimiausios pratybos vyks Norvegijoje, kur mes su Danijos divizijos štabu, kaip NATO greitojo reagavimo

Danijos divizijos vadas generolas majoras Agnūsas Rokosas.

Įnirtingi mūšiai vyko štabo salėje – prie žemėlapių ir kompiuterių ekranuose.

„Štabų moky-
mo pratybos
„Raudonasis
riteris“ – labai
svarbi brigados
kovinio rengimo
dalis“, – sakė
brigados „Ge-
ležinis Vilkas“
vadas plk.
V. Tamošaitis.

pajėgų sausumos komponento štabu, kartu treniruosisimės. Žodžiu, bendradarbiaujame gana intensyviai. Kasmet dalyvaujame bent keliuose tarptautiniuose mokymo renginiuose – Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Danijoje ar kitur.

Šios pratybos rengiamos mokymo tikslais, tad natūralu, kad mūsų diskusijose analizuojamos ir realios ar hipotetinės problemos, aptariami pastebėti trūkumai, ieškoma būdų juos ištaisyti. Stengiamės pasiekti tam tikrą standartą, ir vos jį pasiekę, pakeliame kartelę. Taigi sąvoką „trūkumai“ šiuo atveju reikėtų pakeisti sąvokomis „identifikuotos pamokos“, „išmoktos pamokos“ ar „galimybė pagerinti kokybę“. Taisytinų, tobulintinių veiklos aspektų visada bus.

Klausiate, kiek mes prisidėjome rengiant šių pratybų scenarijų? Kaip sakiau, pratybas organizavo Danijos divizija, taigi scenarijų parengė divizijos štabas. Aišku, prieš pratybas buvome supažindinti su situacija, bet mes negalėjome paveikti įvykių raidos. Manau, kitaip ir negalėjo būti, nes jeigu mes patys būtume kūrę scenarijų, jau prieš pradėdami ką nors daryti, žinotume ir detalius priešo planus, ir operacijos rezultatus.

Paprastai organizuojant bet kokius kovos veiksmus analizuojama prieš taktika ir jo doktrina. Mūsų veiksmus lemia standartinis požiūris – numatome keletą prieš veiksmų eigos variantų. Vienas iš jų – doktrininis variantas – kaip prie-

šas pultų, naudodamas savo doktrinas, savo taktiką, padalinių kompoziciją ir t. t. O kitas iš variantų paprastai būna netipinis – kai priešas veikia netipiškai mąstydamas, netipiškai naudodamas savo padalinius. Visada aptariami keli scenarijai.

Kaip matote, turime įrengę stacionarią vadavietę, o mobiliųjų nenaudojame, nes šių pratybų paskirtis – planavimas. Neturime realių manevro padalinių ir šiose pratybose nėra aktyviosios fazės, todėl netikslinga skleisti ar perdислоkuoti taktinius-operacinius centrus, kaip tai būna tradicinėse lauko pratybose. Ir tai, kad šįkart įrengėme stacionarią lauko vadavietę, lėmė pratybų tikslai. Mobiliosios vadavietės būtų reikalingos, jei pratybas skirtume štabo padaliniams rengti.

Pratybose tiesiogiai dalyvavo apie 70 žmonių, – baigiantis pokalbiui sakė MPB „Geležinis Vilkas“ vadas pulkininkas Vilmantas Tamošaitis. – Esu patenkintas pademonstruotais brigados karių sugebėjimais kokybiškai planuoti įvairias taktines operacijas ir manau, kad šios pratybos visiems buvo naudingos.

Su Danijos divizijos vadu generolu majoru Agnusu Rokosu kalbėjomės per pietų pertrauką.

„Panašias planavimo pratybas mūsų štabas yra rengęs Danijoje, Vokietijoje ir kitur, – sakė jis. – Juo didesnis iššūkis tokias pratybas organizuoti čia, Lietuvoje, kur sąlygos mums nėra tokios įprastos, kaip šiaurinėje Europoje. Dabar vadovaujame pratyboms Lietuvoje, bet pagal scenarijų į tariamo konflikto regioną įeina ir dalis Latvijos teritorijos. Sumanymas rengti šias pratybas gimė realizuojant bendrą štabų mokymo programą, turint omenyje, kad „Geležinio Vilko“ brigada priskirta Danijos divizijai, ir šiemet bei kitų metų pradžioje mes kartu turime pasirošti budėti NATO greitojo reagavimo pajėgose, todėl negalėsime rengti tradicinių pratybų. Atsižvelgdami į šį faktą su brigados vadu nutarėme, kad tikslinga šias pratybas rengti Lietuvoje. Planavimo pratybos vyksta sklandžiai, kariai labai užimti ir, mano nuomone, dirba produktyviai. Kalbu ne vien apie darbų apimtį, bet ir apie jų kokybę. Pirmą kartą iš arti galėjau stebėti, kaip dirba Lietuvos brigada, ir kiek leidžia spręsti mano patirtis, dirba gerai, kokybiškai. Apskritai kalbėdami apie mokymus dažniau turėtume akcentuoti ne tik užduočių kiekį, bet ir jų atlikimo kokybę.“

Vertindamas pratybų rezultatus, Danijos divizijos vadas generolas majoras Agnusas Rokosas pabrėžė Lietuvos brigados štabo gebėjimą

planuoti operacijas ir parengti kokybiškus operacinius įsakymus. Pasak generolo A. Rokoso, šie mokymai taip pat parodė, kad Lietuvos MPB ir Danijos divizijos operacinės procedūros yra visiškai suderintos tarpusavyje, tarptautinėse operacijose MPB „Geležinis Vilkas“ gali sėkmingai veikti danų divizijos sudėtyje.

Paklausus, kaip divizijos vadas vertina lietuvių karius, gen. mjr. A. Rokosas sakė, kad su jais danai bendradarbiauja jau ne pirmą dešimtmetį ir susitinka ne vien pratybose, bet ir tarptautinėse operacijose. Iš asmeninės patirties, kuri formavosi bendradarbiaujant įvairiose situacijose su pavieniais Lietuvos kariuomenės daliniais, generolas teigė patyręs, kad lietuviai yra patikimi ir geri kariai.

„Gal iš pradžių kai kam kildavo abejonų dėl jų integracijos, bet dabar jau niekas dėl to nebesijaudina, – sakė jis, – esame visaverčiai vienos organizacijos nariai. Turiu omenyje tai, kad lietuviai ir danai dabar sudaro darnų junginį.“

Į klausimą, kokias būdingesnes lietuvių klaidas pastebėjo šiose pratybose, Danijos divizi-

jos vadas atsakė: „Karinis planavimas yra sudėtingas procesas, nes jame dalyvauja skirtingas pozicijas užimantys kariai, kurie vis dėlto turi rasti optimalų sprendimą ir parengti išbaigtą planą. Dažnai atsitinka, kad planavimas tampa padrikas, žmonės susikoncentruoja prie kurios nors iš plano užduočių ir pamiršta visumą. Kai jie vėliau pamėgina derinti kelis plano fragmentus, rezultatas nebūna šimtaprocentinis. Užduotims koordinuoti būtina bendra diskusija. Beje, tam tikri netikslumai būdingi ne tik lietuvių, bet ir danų brigadoms

MPB „Geležinis Vilkas“ ir Danijos divizijos bendradarbiavimas kryptingai plėtojamas vykdant projektą LITBRIG (Lietuvos-Danijos brigada), kurio tikslas – iki 2014 metų pabaigos parengti MPB „Geležinis Vilkas“ veikti bendrose NATO operacijose Danijos divizijos sudėtyje. Tai jau trečias Lietuvos ir Danijos bendras projektas gynybos srityje.

Jonas Kazragis

Autoriaus ir kpt. Ryčio Ermalio nuotr.

Pirmą pratybų dieną diskutuota iki vėlumos.